

ERHVERVSJURA

Regler om frister for kompensation kan stride mod EU-princip

EU-Domstolen har netop fastslået, at fastsættelse af kortere præklusionsfrist for anmodning om tilbagebetaling af ulovligt opkrævet afgift for miljømærker ved indregistrering af motor køretøj var i strid med EU-rettens ækvivalensprincip. En præklusionsfrist må ikke stille en afgiftspligtigt på et område ringere end på nationale områder.

HANS SØNDERBY CHRISTENSEN
advokat,
specialiseret i EU-ret
finans@finans.dk

PATRICK GOERGEN
advokat,
specialiseret i EU-ret
finans@finans.dk

Den 25. august 2014 betalte det rumænske selskab SC Valoris SRL (herefter Valoris) en afgift på det, der svarer til 510 EUR, for et miljømærke for motorkøretøjer.

Afgiften blev opkrævet som led i den rumænske lovgivning for førstegangsindregistrering i Rumænien af et brugt motorkøretøj.

Efter betaling af afgiften fastlog EU-Domstolen, at denne afgift var uforenelig med EU-retten, og der skulle derfor ske tilbagebetaling. Den 7. august 2017 trådte en ny rumænsk lovgivning i kraft, som havde til formål at sætte rammerne for tilbagebetaling af afgiften, som var blevet opkrævet i strid med EU-retten.

Af den rumænske lovgivning fremgik det, at anmodningen om tilbagebetaling skulle være indgivet senest den 31. august 2018, idet retten til tilbagebetaling ellers bortfaldt. Fristen var derfor et år.

Valoris indgav den 6. december 2018 anmodning om tilbagebetaling til myndigheden for offentlige finanser i Vâlcea. Det regionale generaldirektorat for offentlige finanser afslog anmodningen. Den rumænske regering anførte som begrundelse, at vedtagelsen af denne særlige frist havde til formål at undgå, at Rumæniens budget blev belastet af rentebetalinger. Den rumænske regering mente, at der var en

risiko for, at rentebetalingerne ville blive alt for høj, hvis anmodningen om tilbagebetaling af miljømærkeafgift ikke var underlagt en særlig frist. Valoris anlagde sag den 30. januar 2019 ved Tribunalul Vâlcea (retten i første instans i Vâlcea i Rumænien).

Valoris mente, at de rumænske myndigheder var forpligtet til at tilbagebetale selskabet den omtvistede afgift med tillæg af renter, selv om selskabet ikke havde overholdt fristen. Til støtte for Valoris' påstand gjorde selskabet gældende, at fristen på et år tilsidesatte EU-retten, idet den begrænsede Valoris' mulighed for at opnå tilbagebetaling. Tribunalul Vâlcea forelagde herefter to præjudicielle spørgsmål for EU-Domstolen.

Tilbagebetaling generelt

Tribunalul Vâlcea ønskede af EU-Domstolen oplyst, om den fastsatte frist for anmodning om tilbagebetaling af den ulovligt opkrævede afgift var forenelig med det EU-retlige effektivitetsprincip og ækvivalensprincip.

Herudover oplyste Tribunalul Vâlcea til EU-Domstolen, at den almindelige præklusionsfrist var fem år efter gældende rumænsk lovgivning vedrørende tilbagebetaling af skatte- og afgiftsfordringer. Den rumænske regering anfægtede denne

sammenligning som ugrundet.

Vedrørende det første spørgsmål ønskede Tribunalul Vâlcea oplyst, om effektivitetsprincippet sammenholdt med princippet om loyalt samarbejde var til hinder for, at Rumænien fastsatte en præklusionsfrist, som var af et års varighed. EU-Domstolen bemærkede hertil, at det præjudicielle spørgsmål ikke kun drejede sig om tilbagebetaling af afgifter betalt for miljømærket, men generelt tilbagebetaling af afgifter, som er opkrævet i strid med EU-retten.

EU-Domstolen fastslog herefter, at effektivitetsprincippet medfører, at medlemsstaterne ikke må gøre det umuligt eller uforholdsmæssigt vanskeligt at udøve de rettigheder, der tillægges i henhold til unionens retsorden. Det følger herefter af fast retspraksis, at medlemsstaterne bevarer retten til at anvende de processuelle bestemmelser, der er fastsat i deres nationale retsorden, herunder fastsættelse af præklusionsfrister.

Det er dog et krav, at disse processuelle bestemmelser ikke er i strid med EU-retten. Særligt angående præklusionsfrister har EU-Domstolen fastslået, at fastsættelsen af rimelige søgsmålsfrister opfylder kravet om

effektivitet, når disse beskytter den berørtes retssikkerhed. EU-Domstolen slog herefter fast, at en frist på et år for indgivelse af anmodning om tilbagebetaling af afgift opkrævet i strid med EU-retten ikke i sig selv er urimelig og dermed ikke i strid med effektivitetsprincippet.

EU-Domstolen konkluderede derfor, at den rumænske lovgivning var fastsat på en sådan måde, at det i praksis var muligt for Valoris at opnå de rettigheder, som Valoris er tillagt ved EU-retten.

Mindre fordelagtige regler

Med det andet spørgsmål ønskede Tribunalul Vâlcea oplyst, om ækvivalensprincippet skal fortolkes således, at det er til hinder for fastsættelse af en præklusionsfrist på et år, når den rumænske lovgivning ikke har fastsat en sådan frist for lignende tilbagebetalinger.

Denne artikel om aktuel EU-ret, som bringes i Jyllands-Posten, udarbejdes af advokaterne Hans Sønderby Christensen (H), Sønderby Legal, samt advokat Patrick Goergen, begge specialiserede inden for området.

”

EU-Domstolen fandt det ubestridt, at vedtagelsen af en præklusionsfrist på et år medførte en forkortet ansøgningsfrist.

EU-Domstolen fastslog, at ækvivalensprincippet indebærer, at medlemsstaterne ikke må fastsætte processuelle regler for anmodning om tilbagebetaling af en afgift, som er mindre fordelagtige end den, der gælder for tilsvarende søgsmål. Efter EU-retten tilkommer det alene den nationale ret, som har direkte kendskab til de nationale processuelle regler, at efterprøve, om disse regler er i overensstemmelse med ækvivalensprincippet.

EU-Domstolen kan dog give den nationale ret retningslinjer for fortolkningen af EU-retten.

EU-Domstolen undersøgte som det første, om de processuelle regler for sager,

der anlægges efter ulovlig opkrævning af miljøafgiften, var mindre gunstige end de retsmidler, der udelukkende er baseret på tilsidesættelse af nationale retsregler. Indledningsvist blev det bemærket, at præklusionsfristen på et år allerede var væsentligt kortere end den almindelige frist på fem år for tilbagebetaling af skatter og afgiftsfordringer.

Dermed kunne det konstateres, at der var tale om en mindre gunstig regel for tilbagebetaling af afgift for miljømærket. Med denne konstatering kunne EU-Domstolen ikke med rette drages i tvivl af de argumenter, som den rumænske regering tidligere havde fremført om belastning af regeringens budget grundet rentebetalinger.

EU-Domstolen fandt det ubestridt, at vedtagelsen af en præklusionsfrist på et år medførte en forkortet ansøgningsfrist.

En sådan processuel bestemmelse som den i hovedsagen havde dermed den mindre gunstige virkning at forkorte den tilbagebetalingsfrist, der fandt anvendelse for andre afgiftspligtige personer, som har mistet den fulde ret til den periode på fem år.

Den almindelige frist på fem år for opkrævning af skatter og afgiftsfordringer gjaldt derimod fuldt ud på dette område.

Individets retsstilling

Afslutningsvist slog EU-Domstolen fast, at ækvivalensprincippet er til hinder for, at en medlemsstats lovgivning fastsætter en forkortet præklusionsfrist på et år, når samme frist er længere for tilbagebetaling af skatte- og afgiftsfordringer for tilsidesættelse af national ret.

EU-Domstolens dom er særligt interessant for individets rettigheder, når processuelle bestemmelser bliver til. Fastsættelse af processuelle bestemmelser skal være i overensstemmelse med de EU-retlige principper. De EU-retlige principper er netop med til at sikre, at individets retsstilling ikke forringes.

Økonomiske hensyn kan herefter ikke begrunde, at processuelle bestemmelser bliver tilrettelagt på en sådan måde, at individets retsstilling forringes.

Foto: Maria Fonfara/Politiken

